

LOGOPEDIE

Dysartrie

Dysartrie is een spraakstoornis die het gevolg is van een beschadiging van het zenuwstelsel. Deze aandoening verstoort de werking van één of meer spieren die bij het spreken betrokken zijn. Dit betekent dat men woorden en zinnen moeilijk kan uitspreken of articuleren.

Dysartrie kan plots of geleidelijk aan ontstaan. Mogelijke oorzaken zijn:

- een CVA (cerebrovasculair accident), beter bekend als een beroerte.
- een spierziekte, zoals ALS (amyotrofische laterale sclerose) of MS (multiple sclerose).
- andere neurologische aandoeningen, zoals de ziekte van Parkinson.
- een hersentrauma (een verwonding in de hersenen door bijvoorbeeld een ongeval).
- een hersentumor.
- een infectie die een aangezichtsverlamming veroorzaakt.

Gevolgen van dysartrie

Door dysartrie zijn mensen vaak moeilijk verstaanbaar. De spieren van de lippen, de tong, het gehemelte en de stembanden, die instaan voor het spreken, en de ademhalingsspieren zijn aangetast, waardoor de verstaanbaarheid vermindert. Daarnaast kan ook het slikken moeilijk zijn, waardoor er soms aanpassingen nodig zijn in de voeding, zoals gemalen of gemixte gerechten en ingedikte dranken. De ernst en de kenmerken van dysartrie verschillen van persoon tot persoon. De problemen kunnen betrekking hebben op de spraak, de stem of de ademhaling:

Mogelijke spraakproblemen zijn:

- onduidelijke spraak.
- klanken worden weggelaten, vervormd of vervangen door andere klanken.
- te snel of te traag spreken.
- eentonige spraak.
- nasale spraak of neusspraak.

Mogelijke stemproblemen zijn:

- hese of schorre stem.
- te hoog of te laag stemgeluid.
- te hard of te zacht spreken.

Mogelijke ademhalingsproblemen zijn:

- op één uitademing te weinig woorden kunnen uitspreken.
- regelmatig moeten 'bij-ademen' of happen naar lucht tijdens het spreken.
- geforceerd ademen.

Behandeling van dysartrie

Dysartrie kan tijdelijk, blijvend of progressief van aard zijn. Bij een tijdelijke spraakstoornis zal er spontaan verbetering optreden. De stoornis is blijvend als er sprake is van een blijvende hersenbeschadiging. Bij een progressieve ziekte zoals multiple sclerose zal de stoornis verergeren.

Onderzoek

De logopedist onderzoekt eerst de bewegingen en de gevoeligheid van je mond. Daarnaast worden ook je spraak, de stemkwaliteit en de ademhaling beoordeeld. Indien nodig wordt ook het slikken gecontroleerd, want een stoornis in de beweeglijkheid van de lippen, de tong en het gehemelte kan het slikken moeilijker maken.

Behandeling

Daarna starten we een logopedische behandeling op om je verstaanbaarheid te verbeteren. Jouw logopedist zal je leren om optimaal gebruik te maken van je mogelijkheden.

Het resultaat van de behandeling is afhankelijk van de ernst van de stoornis, de aard van de aandoening en je motivatie.

Richtlijnen voor een betere communicatie

Tips voor de omgeving

- Zorg voor een rustige, geluidsarme omgeving.
- Wees eerlijk en vraag om te herhalen als je de boodschap niet begrepen hebt.
- Zeg wat je denkt te hebben verstaan, herhaal wat gezegd werd.
- Geef de persoon met dysartrie genoeg tijd om te antwoorden op je vraag.
- Onderbreek de persoon met dysartrie niet.
- Ga niet luider of op een kinderlijke manier spreken, de persoon kan je goed verstaan.
- Zorg voor oogcontact, maar kijk ook naar de bewegingen van de mond. Dit helpt je te begrijpen wat de persoon met dysartrie zegt.
- Als er veel bezoek is, zorg ervoor dat de persoon met dysartrie bij het gesprek betrokken wordt. Praat niet over het hoofd heen.
- Vraag indien nodig om langzamer te spreken.
- Neem de tijd voor een gesprek.
- Stimuleer het gebruik van non-verbale communicatie of laat de persoon schrijven.
- Als pogingen herhaaldelijk mislukken, laat het gesprek even rusten en probeer het later opnieuw of maak gebruik van een andere manier van communicatie.
- Moedig het communiceren zo veel mogelijk aan.
- Spreek de persoon normaal aan, het begripsvermogen is meestal niet verstoord.
- Vraag eventueel om de uiting te herhalen in kernwoorden of korte zinnen.

Tips voor de persoon met dysartrie

- Neem je tijd.
- Maak oogcontact met je gesprekspartner.
- Ga dicht bij je gesprekspartner staan of zitten.
- Spreek langzaam.
- Spreek in korte zinnen of trefwoorden.
- Probeer woorden zo nauwkeurig en zo duidelijk mogelijk uit te spreken.
- Zorg voor voldoende pauzes in een zin.
- Gebruik eventueel gebaren om je zinnen te ondersteunen.
- Verander niet te snel van onderwerp.
- Schrijf de boodschap op als je gesprekspartner je slecht begrijpt.

Contact

↗ Route H 503 - Verdieping 5

Bo Delafontaine

☎ 050 36 55 51

✉ bo.delafontaine@stlucas.be

Hanne Naeyaert

☎ 050 36 55 52

✉ hanne.naeyaert@stlucas.be

Mieke Pyra

☎ 050 36 55 53

✉ mieke.pyra@stlucas.be

Lara Vermandele

☎ 050 36 55 54

✉ lara.vermandele@stlucas.be

AZ Sint-Lucas Brugge

📍 Sint-Lucaslaan 29, 8310 Brugge

☎ 050 36 91 11 ✉ info@stlucas.be 🌐 www.stlucas.be

